

תודה, אבל לא הייתם צריכים

לא רק ראשי ממשלה נתקלים בבעיות עם מתנות. ענת ברנשטיין־ריין מגישה את מדריך המתנות המלא לאיש העסקים הישראלי בהודו

מאת עו"ד ענת ברנשטיין־ריין

תדי פעם מתקשרים אלי אנשים שנוסעים להודו לחתונה של עמית לעבודה ולא יודעים מה להביא במתנה. הדילמה מחריפה כשעל ההזמנה כתוב במפורש "נא לא להביא מתנות". אבל אנחנו הישראליים, שיש לנו שורשים פולניים גם אם אנחנו מרוקאים, לא נבוא בידיים ריקות. אז מה עושים במדינה שבה נענוע הראש מצד לצד פירושו "כן"? הנה כמה טיפים לטיפול בנושא רגיש במינימום תקלות.

בנסיעה הראשונה שלי להודו שאלתי את השותף שלי אז, אניל, אם להביא מתנות למארחים. הוא ענה שלא, כי הם ירגישו חובה להשיב לי במתנה. אני לא הקשבת ובהבאתי מתנה, ומיד שלפה המארחת מהסארי שלה מתנה יקרה פי כמה ואני כמובן נכלמתי. אם אתם, כמוני, מתעקשים להביא מתנה, אפשר להביא חנוכייה, חמסה או חפץ אמנות ישראלי, ולא דווקא יקר. אם מדובר בחתונה והמתחתן הוא אדם קרוב, אפשר להביא מתנה אישית ואין חובה להביא מתנה לזוג דווקא. בהודו התחילו לתת כסף לחתונה, וכמו אצלנו, זה קשור בעלות החתונה, ומהות האירוע ואין סכום אחיד. החתונה נמשכת כמה ימים, ואת המתנה מומלץ לתת לזוג באופן אישי, באחד האירועים האינטימיים יותר. הברכה חשובה לא פחות. לפני שנה, בזמן שהותי במדינה, נולד לחבר קרוב תינוק. אצתי לבית החולים ומובן שלא יכולתי לבוא בידיים ריקות. שאלתי קולגה כמה נותנים, והוא ענה: "כמה שאת רוצה ועוד רופי אחד". בהודו לא נותנים סכומים עגולים, כי מספר עגול מסמן סוף ומספר לא עגול הוא התחלה ושאיפה לעוד (כסף). לפי תיאוריה אחרת,

מטרת הרופי הנוסף היא להראות שהשקעת טיפה יותר ממה שרצית לתת מלכתחילה. בסוף שמתי במעטפה 501 רופי. בהודו, עסקים צומחים או נופלים בגלל יחסים בין־אישיים. לכן, כלל חשוב בעסקים הוא להתאים את המתנה למקבל. ולא המחיר חשוב, אלא הכוונה. לדוגמה, התברר לי שקולגה אוהב את הסרט "כנר על הגג" עם חיים טופול, וכשהבאתי לו את עותק הסרט, הוא לא ידע את נפשו משמחה.

ואלה הנקודות החשובות שצריך לזכור:

- **בללי יסוד** - מתנות לא אורזים בצבעי שחור או לבן, אלא בירוק, אדום, כתום וצהוב. לצבעים בהודו יש משמעות וכך גם לצבעי האריזה. ואין פותחים מתנות בנוכחות הנותן, אלא אם כן ביקשו מכם מפורשות. גם אל תאיצו במקבל לפתוח את המתנה בפניכם.
- **פרחים** - ברחבי הערים יש עגלות פרחים, וזוהי מתנה שקל להשיג ותמיד

תקבל בברכה. גם אם לא תזכרו את כל המלצותי, הכי נכון יהיה לשאול את מוכר הפרחים מה הולם לאירוע. הטרנד החדש היום הוא סחלבים, אבל אפשר גם להביא ורדים אדומים או כתומים. בעוד בצרפת ורדים אדומים הם הצהרת אהבה, בהודו זה בסדר גמור, גם כשמוזמנים לארוחת ערב, לחנוכת בית ולביקור חולים. פרחים לבנים זה סיפור אחר, ורצוי שתשאירו אותם להלוויות בלבד (או לביקור חולים, אם אתם לא כל כך אוהבים את החולה...).

- **שוקולד** - אם אתם מוזמנים לבית עם ילדים, מומלץ להביא להם שוקולד. לא מומלץ להביא שוקולד לבר כמתנה למארחים.
- **אלכוהול** - הודו נפתחת לעולם היין, ויין ישראלי תמיד מתקבל בברכה, אבל חשוב לזכור שלמדינת גוג'ראט אסור להכניס אלכוהול ומוסלמים רבים מתנזרים. אצל חובבי האלכוהול, ויסקי הוא קלף מנצח.
- **מתנות ש"מזרזות עניינים"** - סוג של מתנות שלצד עדיין קיים בהודו, והוא אמנות בפני עצמה, שמומלץ להשאיר אותה לשותפים המקומיים. בתחום הזה, הרושם הראשוני חשוב ביותר ומלמד על נדיבותך בעתיד, וכמובן, יש קורלציה בין גובה המתנה למה שרוצים להשיג.
- **לסיכום**, הואיל וההודים הם אנשים חמים, אל תתפלאו אם תזמנו לארוחה בביתו של קולגה, ותמיד טוב שיהיה משהו במוזרדה. המתנות שתמיד מצליחות הן מוצרי ים המלח לנשים, ביוגרפיות של ראשי מדינה לגברים וחמסות לכל מטרה. לכמה ממכרי ההודים יש קיר שלם של חמסות. אצלי, יש אוסף פילים מפואר. ■

הכותבת היא מנכ"ל משותף ב־A&G Partners, סגן יו"ר לשכת המסחר ישראל־הודו, יו"ר לשכת המסחר הישראלי־סין לנקה. לתגובות: anat@angp.net
בהכתבת הכתבה סייע אלפרד אראמבן